

Kommittédirektiv

Överlåtelse av rättigheter till offentligt framförande

Dir.
2006:73

Beslut vid regeringssammanträde den 21 juni 2006

Sammanfattning av uppdraget

En särskild utredare skall analysera och klargöra vilka möjligheter Sveriges Television AB (SVT) bör ha att vidareförsälja rättigheter till offentligt framförande med hänsyn till den grundläggande principen att sändningarna skall vara tillgängliga för allmänheten utan villkor om särskild betalning utöver erlagd TV-avgift. Även Sveriges Radio AB (SR) och Sveriges Utbildningsradio AB (UR) skall omfattas av analysen i den mån det är befogat. Eventuella komplikationer i rättighetshänseende skall värderas och vägas mot den principiella utgångspunkten om finansieringen av programföretagens verksamhet.

Gränsdragningen mellan programföretagens kärnverksamhet och kompletterande verksamhet å ena sidan och sidoverksamhet å andra sidan skall belysas i sammanhanget, liksom de rättigheter för programföretagen som följer av bestämmelserna i upphovsrättslagen (1960:729). Utredaren skall lämna de förslag till författningsändringar som analysen kan ge anledning till.

Utredaren skall redovisa resultatet av sitt arbete senast den 29 september 2006.

Bakgrund

Enligt nu gällande anslagsvillkor för Sveriges Television AB (SVT) skall företagets sändningar riktade till Sverige vara tillgängliga för allmänheten utan villkor om särskild betalning utöver erlagd TV-avgift (punkt 8). Motsvarande bestämmelser

finns i anslagsvillkoren för Sveriges Radio AB (SR) och Sveriges Utbildningsradio AB (UR). Detta är en grundläggande princip för radio och TV i allmänhetens tjänst och slår fast verksamhetens icke-kommersiella karaktär och självständighet.

I propositionen Viktigare än någonsin! Radio och TV i allmänhetens tjänst 2007–2012 (prop. 2005/06:112) föreslås att denna grundläggande princip skall tas in i lagen (1989:41) om TV-avgift. I propositionen anges att bestämmelsen innebär att någon ytterligare betalning än TV-avgiften inte får tas ut av programföretagen när sändningarna är riktade till Sverige (se prop. 2005/06:112, s. 101).

I samma proposition har regeringen föreslagit att programföretagens *kärnverksamhet* skall vara att producera och sända radio- och TV-program till allmänheten. Vid sidan av detta kan programföretagen, för att utveckla kärnverksamheten och för att förbättra möjligheterna för allmänheten att tillgodogöra sig denna, också bedriva *kompletterande verksamhet*. Med kompletterande verksamhet avses sådan verksamhet som syftar till att komplettera och stärka kärnverksamheten, t.ex. verksamhet på Internet. Företagens tilldelning av TV-avgiftsmedel från rundradiokontot skall i första hand finansiera kärnverksamheten i företaget men kan också användas för kompletterande verksamhet. Programföretagen kan dessutom i begränsad omfattning bedriva *sidoverksamhet*. Den kan t.ex. avse försäljning av program, programidéer och rättigheter och uthyrning av lokaler. I propositionen anges också att företagen inte bör bedriva någon sidoverksamhet som riskerar att skada kärnverksamheten eller som kan uppfattas strida mot de grundläggande principer som gäller för denna. All sidoverksamhet skall bära sina egna kostnader, särredovisas och i övrigt bedrivs på ett konkurrensneutralt sätt.

Riksdagen har beslutat i enlighet med regeringens förslag (bet. 2005/06:KrU28, rskr. 2005/06:323).

Riksdagens tillkännagivande

SVT har i en skrivelse till kulturutskottet pekat på oklarheter med den nuvarande regleringen. Enligt SVT avser punkten 8 i

anslagsvillkoren endast rätten att ta betalt av den som tar emot sändningen för egen räkning medan SVT enligt upphovsrättsliga regler har rätt att ta betalt för sändningar som offentliggörs för allmänheten av t.ex. restaurangägare. SVT har vidare anført att det är oklart vilka riktlinjer som skall gälla för bedrivande av sidoverksamheter. Mot bakgrund av detta har riksdagen som sin mening givit regeringen till känna att det finns ett behov av att närmare analysera och klargöra vissa aspekter av denna frågeställning (bet. 2005/06:KrU28, rskr. 2005/06:323).

En av de frågor som utskottet anser bör klargöras är vilka möjligheter SVT har att vidareförsälja rättigheter till offentlig visning och hur denna verksamhet förhåller sig till den grundläggande principen att SVT:s sändningar skall vara tillgängliga för allmänheten utan villkor om särskild betalning utöver erlagd TV-avgift. Utskottet framhåller att det är angeläget att regelverket inte lägger onödiga hinder i vägen för SVT när det gäller företagets ställningstagande i upphovsrättsliga frågor.

En annan fråga som utskottet anser behöver klargöras är gränsdragningen mellan kärnverksamhet och kompletterande verksamhet å ena sidan och sidoverksamhet å andra sidan.

Utskottet anser att det är angeläget att SVT så snart som möjligt får klarhet i vilka villkor som skall gälla och att det därför är av stor betydelse att analysen genomförs skyndsamt. Vidare anför utskottet att det är önskvärt att regeringen, om analysen utmynnar i förslag som bör underställas riksdagen, återkommer med förslag i sådan tid att det finns möjlighet för riksdagen att behandla ärendet under hösten 2006.

Uppdraget

Utreddaren skall analysera och klargöra vilka möjligheter främst SVT bör ha att vidareförsälja rättigheter till offentligt framförande med hänsyn till den grundläggande principen att sändningarna skall vara tillgängliga för allmänheten utan villkor om särskild betalning utöver erlagd TV-avgift. Även de två andra företagen inom public service-sfären, SR och UR, skall omfattas av analysen i den mån det är befogat. De komplikationer i

rättighetshänseende som kan bli följden om SVT exempelvis inte kan begära ersättning för offentligt framförande av TV-sändningar i restauranger, kaféer o.dyl., skall värderas och vägas mot den principiella utgångspunkten för finansieringen av programföretagen.

Gränsdragningen mellan främst SVT:s men även SR:s och UR:s kärnverksamhet och kompletterande verksamhet å ena sidan och sidoverksamhet å andra sidan skall belysas i sammanhanget, liksom de rättigheter för programföretagen som följer av bestämmelserna i upphovsrättslagen (1960:729).

Om utredaren bedömer att gällande bestämmelser behöver förtydligas eller ändras, skall utredaren lägga fram de förslag till författningsändringar som analysen kan ge anledning till. Ekonomiska och andra konsekvenser av eventuella förslag, för såväl de tre programföretagen som andra aktörer, skall analyseras ur ett brett perspektiv och redovisas.

Arbetsformer och redovisning

Utredaren skall ha ingående kontakter med främst SVT men även med SR och UR samt andra berörda aktörer.

Uppdraget skall slutredovisas senast den 29 september 2006.

(Utbildnings- och kulturdepartementet)